

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. V. Confessarius, auditâ Confessione, tenetur sequi sententiam
pœnitentis, si verè probabilis est. Parochus etiam ante Confessionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

ignorantia
irrevocabili

Nam si viderit ignorantiam esse invincibilem, neque ex illa sequi scandalum aut damnum commune; e contra verò admonitionem futuram in majus malum Principis, aut allaturam scandala, vel incommoda, supra enumerata, poterit dissimulare juxta regulas supra traditas.

Sin autem Confessarius dubitet circa ipsum jus & obligationem Principis, consulat Auctores, atque etiam homines doctos & pios, salvo tamen sigillo Confessionis; & tunc si errorem inveniat, modestè moneat, rationem in promptu habens suæ monitionis. Sed quid si Princeps respondeat, se consulturum viros doctos, respondisseque id esse licitum? Solutio huius argumenti pendet ab his, quæ de opinione probabili pœnitentis edocet Concluf. sequenti.

CONCLUSIO V.

Confessarius, auditâ Confessione, tenetur sequi sententiam pœnitentis, si verè probabilis est. Parochus etiam ante Confessionem.

117.
Delegatus
nolle
audire
Confessionem,
nisi pœnitens ample-
ctatur suam
opinionem,
secus Paro-
chus.

Disparitas inter Parochum, & delegatum, est; quòd ille, ut diximus Concluf. 1. hujus Sect. tenetur ex justitia audire Confessiones subditorum, hic autem ad summum ex charitate: sicut ergo delegatus potest absolute nolle audire Confessionem; & percunctanti, quare nolit, respondere, stat pro ratione voluntas; ita etiam potest respondere, se nolle audire, nisi deponat propriam opinionem, estò probabilis sit, & suam amplectatur, quam existimat æquè probabilem, aut etiam probabiliorem.

Quòd si pœnitens conditionem acceptet, liquet profectò, etiam factâ Confessione, nullum omnino habere jus ad Absolutionem, nisi impletâ conditione prius acceptatâ, & ideo Confessarius liberè potest negare Absolutionem, nisi relicta propriâ opinione, suam amplectatur.

At verò Parochus, sicut non potest pro libitu suo nolle audire Confessionem subditi, ita etiam non potest ei præscribere certas conditiones, ad quas per se loquendo subditus non obligatur; sicut isthæc est, ut debeat sequi sententiam Parochi, relicta propriâ sententiâ probabilis. Ergo etiam ante Confessionem tenetur Parochus sequi sententiam pœnitentis, si verè probabilis est, supposito, quòd debeat eam sequi auditâ Confessione. Hoc autem suppositum, quòd est prima pars Concluf. restat probandum.

citatur & sequitur Ioan. Sanchius in Select. disput. 33. n. 54. Diana p. 2. tract. 13. de Opin. prob. resol. 11. Villalobos Sum. to. 1. tract. 1. diff. 12. n. 1. ubi sic ait: Respondeo, quòd in tali casu debet considerari qualitas tam Confessoris, quàm pœnitentis, sicut notat bene Sotus 4. dist. 18. q. 2. a. 5. Nam si pœnitens est satis doctus, Confessor habet obligationem se conformandi ipsius opinioni; & tamen hoc non fit, si tamen pœnitens sequatur opinionem probabilem; obligatur Confessarius eum absolvere conformiter ad illam, tamen si ipse sentiat contrarium. Ita tenent Sotus, Azor, Navarrus & Medina; & est commune. Fundamentum est, quia ille advenit bene dispositus; & integrè confitetur; & ita non potest Confessarius negare Absolutionem. Ita Villalobos.

Prohibetur t.
pars Concl.
Sanchii.
Diana.
Villalobos.
Sotus.

Ubi etiam rejicit limitationem Sylvestri, qui verb. Confessor. 3. q. 7. exillimat id solum verum esse respectu Parochi, non autem delegati; rejicit, inquam, quia delegatus tamen potest si velit relinquere administrationem Sacramenti, cum omnibus tamen, qui inceperunt confiteri, tam bene habet obligationem bene judicandi & absolvendi, quàm Parochus.

Azor.
Navar.
Medina.

119.
Rejicitur
limitatio
Sylvestri.

Plus addit præfatus Auctor n. 2. dicens: Quòd etsi Confessarius teneat unam opinionem probabilem, & scit aliam magis favorabilem pœnitenti, quam pœnitens ignorat, debet Confessarius sequi sententiam favorabilem pœnitenti, quia reus est; & ita debet sequi eam, quæ ipsi favet, ut quidam dicit. Et quando esset opinio probabilis, quæ liberat à restitutione, non præcipiat restitutionem, quia illa opinio favet animabus, & possessioni, & reo, præterquam quòd sit difficultimum restituere. Hæc ille. Qui, ut vides, apertissimè docet nostram Conclusionem, prout etiam Lugo supra n. 39. Arriaga disp. 44. n. 2. Dicastillo supra n. 556 & alii Recentiores.

Et quidem, quòd Confessarius possit sequi opinionem verè probabilem pœnitentis, nulli potest esse dubium, cum unusquisque possit in sua causa sequi opinionem verè probabilem, saltem quando non redditur dubius valor Sacramenti; quòd magis in causa aliena poterit permittere illum alium eam sequi? V. g. dubitatur an res aliqua sit restituenda; sententia negativa est verè probabilis, Confessarius in sua causa posset eam sequi, & nolle restituere; quòd magis potest permittere eam in causa aliena; v. g. permittere, ut pœnitens eam sequatur, & per consequens non restituat? Nam à restitutione illa non pendet valor Sacramenti; quippe supposito, quòd non peccet pœnitens nolendo restituere, prout non peccat, si sequatur sententiam verè probabilem, quæ dicit omnibus consideratis, non esse restituendum; patet ipsum esse dispositum, si cætera adsint, ad recipientium fructum Sacramenti.

120.
Confessarius
potest
sequi opi-
nionem ve-
rè probabi-
lem pœnitentis.

118.

Probatur verò ex communi sensu DD. quos

Ratio, quare debeat sequi sententiam penitentis.

Atque hæc est ratio, quam supra ex Villalobos insinuavimus, cur non solum possit, sed etiam debeat Confessarius in talibus circumstantiis sequi sententiam penitentis; quia videlicet talis penitens dispositus est, ad Sacramentum valide, immo fructuose suscipiendum: ergo Confessarius tenetur eum absolvere, estque ipse probabile, immo probabilius judicaret oppositum, scilicet restitutionem debere fieri.

121. An Confessarius peccet mortaliter si non absolvat.

In tantum, ut, secundum plurimos DD. peccet mortaliter, si non absolvat, saltem quando fuit Confessio peccatorum mortalium; quia grave onus est iterata Confessio peccatorum mortalium: ergo grave peccatum sine causa illud imponere penitenti. Ita cum Th. Sanchio Sum. lib. 1. c. 9. n. 29. docet Ioan. Sanchius in Selec. supra, quos sequitur Diana supra, Lugo Disp. 22. n. 48. Arriaga Disput. 44. n. 6.

Sanchio.
Diana.
Lugo.
Arriaga.

Schäfers.

Et ante ipsos id docuit Sumius Disp. 32. Sect. 5. n. 2. dicens, non solum in Confessione peccatorum mortalium, sed etiam in Confessione venialium teneri Confessorem ad absolvendum penitentem, nec relinquere illum vacuum sine causa: quamquam forte hoc non semper sit peccatum mortale, præsertim si nullum intercedat scandalum, & penitens facile possit incommodum illud resarcire.

De Schildere.

Idem novissime docet de Schildere de Principiis Confess. tract. 2. n. 126. ibi, Porro obligatio absolvendi penitentem confessum, tum in Confessario ordinario, tum in delegato est gravis, sive sub mortali. Si enim Confessio de mortalibus facta sit, penitens non absolutus, gravem verecundiam verum subire debet. Si autem de solis venialibus, saltem carebit augmento gratiæ. Ita Castro Palao tract. 1. disp. 2. p. 4. n. 6. Bardi disc. 4. c. 21. n. 6. Quamquam si ratio non absolvendi aliqua sit, & penitens postea facile possit eadem peccata iterum confiteri, tantum veniale videatur esse, negare Absolutionem, cum onus postea iterum eadem venialia confitendi non sit grave. Hæc ille.

Castro Palao.
Bardi.

122. Pérez existimat nullum esse peccatum, si confessor sententiam sit longè probabilior.

Sed Anton. Perez certam. 10. scholast. dub. 2. (ut refert Castro Pal. supra n. 5.) nec veniale agnoscit, si suam opinionem longè probabilior reputet; habet enim (inquit) causam suspendendi Absolutionem, scilicet ut vires sua opinio accipiat. Excipit casum, in quo penitens ex præcepto Ecclesiæ communicate teneatur; tunc, inquam, grave onus penitenti imponeretur ex denegata Absolutione, cum ritè dispositus accederet.

Contrà sentitur.

Sed contrà, sua opinio non debet accipere vires ex actione injuriosa, qualis est ista negatio; cum penitens jus habeat ad Absolutionem, quando legitime est ad eam dispositus, ut infra dicam. Deinde, idem onus imponitur penitenti sive debeat communicare ex

præcepto Ecclesiæ, sive non; quia equidem ex præcepto divino tenetur illa peccata tantum confiteri, si sint mortalia.

Valquez in p. 2. to. 1. disp. 62. c. 7. n. 40. Montefinus in p. 2. disp. 29. q. 5. n. 159. de Salas in p. 2. q. 21. tr. 8. sect. 9. putant solum peccare venialiter Confessarium non proprium. Valquez loco citato sic ait: Ego quidem existimo, peccatum aliquod esse Confessario ex commissione, si audita semel Confessione, nolit penitentem absolvere, quem videt in contraria opinione, cum aliis rectè possit facere; cæterum non video esse adeo grave hujusmodi peccatum, ut iudicem esse mortale; immo communiter excusari possent hujusmodi Confessarii, qui nolunt sic absolvere penitentes, quia id semper efficiunt bonæ fide ex zelo suæ opinionis.

Respondeo: ex zelo indiscreti, & ideo potius mala fide, ac per consequens potius graviter peccare, saltem, ut supra dixi, quando fuit Confessio peccatorum mortalium.

Cæterum, quod legitime dispositus, teneatur in casu proposito non solum Patrocinium sed etiam delegatus absolvere; præbatur: Quia ad hoc Christus ligandi & solvendi potestatem contulit, ac Sacerdotes Iudicis instituit: rectè enim iudicii ratio petit, ut sicut penitens Confessori rectè præcipienti obedire tenetur, ex hypothesi, quod velit absolvi; ita Confessarius rectè dispositus, & petentem Absolutionem, teneatur absolvere.

Solum obstat videtur, quod Iudex in foro externo non possit sequi opinionem probabilem actoris vel Rei contra suam, immo non suam tantum probabilem, sed probabiliorum. Ergo similiter in casu præsentis Confessionis non poterit sequi sententiam tantum probabilem penitentis, sed debet sequi propriam probabiliorum.

Respondet Arriaga supra n. 2. Neg. Anteced. dicens, Iudicem non semper teneri sequi suam sententiam (quamque eo ipso iudicem probabiliorum) sed posse juxta alienam judicare, maxime quando hæc est communior. Et probatur: quia Respub. contentissima censetur, si Iudex deciderit causas prudenter; prudenter autem operatur, qui deciderit juxta sententiam probabilem. Quanto magis erit contenta, si deciderit juxta communiorum DD. sententiam? Immo putat Valquez, Iudicem non supremum teneri ferre sententiam, non juxta suam, est eam sentiat probabiliorum, sed juxta communiorum sententiam, est eam sentiat minus probabilem.

Alii admittunt Antecedens, causantes, Iudicem non prudenter decidere causas juxta sententiam minus probabilem, eod quod à Respub. constitutus sit tanquam fidelis minister veritatis, seu ad diligenter investigandum

veritatem in litibus occurrentibus, & pro ea iudicandum; sicut Oeconomus constituitur à Domino, ut diligenter provideat rebus domesticis; & Medicus assumitur, ut diligenter prospiciat sanitati.

Sicut ergo non excusatur Oeconomus per se loquendo, qui, relicto tritico meliori ejusdem pretii, emit deterius, licet utrumque sit sufficiens; neque Medicus satisfacit officio suo, si relicta medicinâ securiori, accipiat minus securam, ita etiam non videtur Iudex satisfacere officio suo, si relicta sententiâ probabiliori, accipiat minus probabilem. Ratio: quia non fideliter exequitur munus suum.

Et hinc subditi non rectè sentiunt de tali Iudice; idque quia non satis procurat bonum commune, ad quod tamen procurandum constitutus est; quippe eâ viâ facilius cives spoliantur iis rebus, quarum habent verum dominium, majus enim periculum est falsitatis in sententiâ minus probabili.

Dixi; Oeconomus per se loquendo non excusari; quia per accidens excusatur, Primò; si adhibita communi diligentia, non inveniat melius triticum. Secundò; si sit modicus excessus; quia in his rebus quod parum est, pro nihilo reputatur. Tertio, si alia incommoda habeat emptio tritici melioris.

Consimiliter ergo excusatur Iudex per accidens; Primò; si adhibita communi diligentia, non constet de notabili excessu; tunc enim poterit alteram eligere, cum non teneatur exquisito studio discernere majorem probabilitatem. Secundò; si opinio, quæ videtur Iudici probabilior, iudicatur minus probabilis apud Iudices supremos; à quibus ipsius sententia revocabitur, vel apud quos malè audiet Iudex inferior; tunc non tenetur cum tanto suo damno pro probabiliori judicare; sicut nec Oeconomus cum gravi suo detrimento tenetur melius triticum procurare. Denique; quando ex electione sententiæ probabilioris, sequeretur scandalum, vel talia inconvenientia, ut Respub. censetur majus detrimentum pati ex hoc capite, quam ex eo, quod eligatur sententia minus probabilis. Cum enim tota obligatio Iudicis sit ex debito erga bonum Reipub. non censetur Respub. eum in hoc casu obligasse.

Quidquid ergo sit de hoc Antecedente, negant pariter omnes Consequentiam: quia Confessarius solum constitutus est à Deo; & ab Ecclesia, ut peccatorem reconciliet, eum absolvendo à peccatis suis, quando est legitime dispositus; quod facere potest, & facit, quando sequitur opinionem penitentis verè probabilem, etiam contra propriam probabilitatem.

Si inferas: ergo debet Confessarius opinionem penitentis sequi, quam hic existimat probabilem; estò ipse evidentè sciat, non esse

probabilem; quia tunc etiam penitens est sufficienter dispositus ad Absolutionem.

Resp. Primò: si opinio versatur circa ipsum Sacramentum Pœnitentiæ conficiendum, v. g. si Confessarius iudicat penitentem non habere sufficientem dispositionem, vel se non habere jurisdictionem; non poterit absolvere, licet penitens contrarium opinetur; nisi Confessarius saltem existimet opinionem penitentis esse probabilem. Ratio est clara; quia tunc non solum agitur de permittenda penitentii suâ opinione, sed de amplectendâ illa in propria operatione, ut Confessarius operetur juxta illam; quod non potest facere, nisi iudicet, illam esse probabilem. Ita Lugo supra n. 45.

Quem videri posse malè intellexisse de Scildere supra n. 119. ubi sic ait: Minister opinans collationem Sacramenti fore invalidam, non potest sequi opinionem suscipientis oppositam, quod valida sit. Probatur; quia non potest contra suam opinionem sequi alienam de valore actûs, quando hic sub peccato validè fieri debet, uti debet fieri collatio Sacramenti. Ergo nec opinionem suscipientis. Quod à fortiori verum est, quando opinionem suscipientis scit esse erroneam, ut si hic putet non requiri in Confessione propositum emendandi.

A fortiori non tenetur sequi. Quod etiam admittunt Plures, dicentes, ipsum posse sequi opinionem suscipientis. Uti Lugo de Pœnit. disp. 22. n. 45. Et ferè Pontius lib. 4. de Matrim. c. 25. Ioan. Sanchez disp. 44. n. 10. Castro Pal. tr. 1. disp. 2. p. 4. n. 4. dicentes, quod Confessarius non debeat sequi opinionem penitentis, quando agitur de aliquo, quod à Confessario faciendum est: ut si Confessarius opinetur se non posse absolvere penitentem à casu aliquo, quem opinatur esse reservatum; & penitens opinetur oppositum. Hucusque de Scildere.

A quo peto; Lugo docet, posse sequi Confessarium tali casu opinionem penitentis? Immo contrarium docet, nisi iudicet eam esse probabilem. Ergo in casu proposito à de Scildere, quando Confessarius scit opinionem penitentis esse erroneam, non solum non debet secundum Lugonem, sed nec potest eam sequi.

Et verò; si iudicet ipsam esse probabilem, cur non teneatur, relicta suâ opinione, ipsam sequi; si etiam verè probabile iudicet, quod absque peccato possit eam sequi? Non video, quid obstat. Nec contrarium uspiam significat Lugo; quia solum loquitur in casu, quo Confessarius iudicat opinionem penitentis omnino improbabilem, & tunc non potest, multò minus debet sequi, ut dictum est.

Respondeo Secundò: quando agitur de aliquo contractu, de pluralitate beneficiorum, de restitutione faciendâ &c. & penitens existit.

iudicet sententiam penitentis esse probabilem Prima responsio Luginis

Lugo. 130. quam malè potest videri intellexisse de Scildere.

131. ut hinc ostendit Aug. etor.

132. Secunda responsio.

existimat contractum esse licitum, posse se plura beneficia simul retinere, non esse obligationem restituendi &c. idque juxta opinionem, quam putat esse probabilem, est Confessarius eam judicet improbabilem; non ideo statim admonendus est, aut rejiciendus, si nolit opinionem mutare: sed tunc locum habet regula ante assignata pro obligatione tollendi ignorantiam vincibilem, & invincibilem.

Quod uni apparet probabile, imo certum, alteri videtur omnino improbabile, Lugo.

Et imprimis advertendum; illud quod uni apparet probabile, imo aliquando certum, alteri videri omnino improbabile; ut ex dictis alibi in hoc opere, luce meridiana clarius est. Contingit aliquando, inquit Lugo supra n. 46. quod vir doctus, qui viti argumenti attentò studio magis penetravit, videat, quod fundamenta contrariæ sententiæ ex equivocacione procedunt, vel ex falso fundamento, & ideo apud se illam judicet improbabilem & sine fundamento; & tamen ideo non debet pœnitentem obligare ad eam deserendam: quia licet illa sententia apud ipsum sit improbabilis, apud Alios tamen multos & doctos, qui eam ita accuratè non penetrarunt, existimatur adhuc vera, & per consequens est verè probabilis: quare pœnitens illam sequendo, amplectitur opinionem verè probabilem. Hæc ille.

Fieri etiam potest, quod Confessarius patet se penetrasse omnes rationes communis sententiæ, quas tamen verè non penetravit, & aliqua eum lateat, quam nullatenus consideravit.

133. Quenam dicatur opinio probabilis juxta Aristotem.

Ea igitur opinio (inquit Atriaga supra n. 5.) dicitur probabilis, quæ etiam his temporibus defenditur ab aliquibus Auctoribus doctis tribus aut quatuor; maxime si cæteri eam opinionem licet non teneant, non tamen rejiciunt tamquam improbabilem, quod addo, quia reverà aliquando contingit, ut duo vel tres, etiam docti, consentiant in unam opinionem ob fundamentum aliquod valde leve, quam tamen reliqui ut improbabilem rejiciunt; quæ etiam eo casu non debet dici absolute probabilis. Ita hic Auctor.

134. Quenam dicatur secundum Dicast.

Ego crederem (inquit Dicastillo supra n. 566.) salvo meliori judicio, comparatione Confessarii operaturi, non censerem probabilem opinionem illam; quæ tantùm censetur probabilis ab Aliquibus, imo à Multis probatæ auctoritatis, quando ex uno capite ipse homo alioquin doctus & instructus non vulgariter doctrinâ, deprehendit talem opinionem pœnitentis opponi alicui propositioni certæ certitudine Theologicâ, id est, quæ deducitur per evidentem (quantum ipse putat) consequentiam ex principiis fidei, seu ex una propositione, fide Catholicâ certâ, & altera lumine naturali certâ, & ex alio capite vel illi non sufficienter constat, quod Doctores illi teneant illam opinionem contrariam, & quod

etiam viso discursu, & argumento ipsius, adhuc persistit in sententia, quando enim illud duo non constant; potest, imò fortè debet prudenter credere alterutrum; vel utrumque defectum, vel saltem dubitare; ac proinde timere, quod vel pœnitens non rectè intellexerit illorum sententiam, expositis, ut debet, circumstantiis omnibus, vel quod ipsimet viris probatæ auctoritatis non incidit aut in mentem venit talis discursus, quem ipse Confessarius tunc habet.

Idque præsertim locum habere potest ac solet, quoties resolutio magna ex parte procedit ex dispositione juris positivi, maxime si tale jus non sit in corpore juris communis, sed aliqua extravaganti Constitutione &c. quæ subsistente erroneum sit ita sentire. Nam ignorantia talis juris cadere potest & sapienter in viros doctissimos & versatissimos, ut experientia docet.

Si autem requisita omnia concurrant ex parte illorum, tenentium contrariam opinionem, & Confessario constat, quod illi eum argumentum viderint, & expendierint; atque hoc non obstante, tales viri docti ac profèrsestant in sua sententia, sub legitima informatione circumstantiarum; tunc Confessarius ipse non est, cur ita fidat suo proprio judicio, quàm prudenter possit, aut etiam debeat judicare, quod ipse potius fallatur, & aliquid non viderit in ea, quod Alii, saltem in illa re perspicaciores, viderunt, ratione cujus illius discursus non adeo rectus, aut aliquid principium non ita irrefragabile illis videatur, hæc ille.

Itaque quando aliqua sententia à multis probatæ auctoritatis Doctoribus tamquam probabilis sustinetur, caveat sibi Confessarius ne facile eam improbabilem judicet; adeoque rejiciat pœnitentem, quia non vult ab ea recedere. Cumque Confessarius ex officio suo debeat credere pœnitenti pro se, & contra se, si dicat se habere opinionem probabilem, debet Confessarius credere & acquiescere, nisi evidenter contrarium constet; atque adeo debet absolvere sufficienter dispositum.

Ita intelligo Sanchez Sum. lib. 1. c. 9. n. 1. ubi docet, Confessarium debere absolvere pœnitentem, quàmvis fallam existimet opinionem pœnitentis, si probabilis reputetur inter Doctores probatæ auctoritatis. Quia, inquit, cum non teneatur pœnitens consilio Confessoris potius, quàm aliorum acquiescere, hæc non deficit debita dispositio ei, ut absolvetur. Item, quia tunc eatenus dicitur Confessarius se conformare opinioni pœnitentis, quatenus illam permittit ei, non autem quatenus sequatur illam.

Cæterum si Confessarius videat pœnitentem culpabiliter putare probabile, quod apud Omnes est improbabile, tenetur eam absolvere.

struere, & si non velit ab opinione improbabili recedere, non absolvere; quia revera non est legitime dispositus ad Absolutionem. Ut recte docet Villalobos supra n. 4. dicens: Sed advertat Confessarius, quod, si poenitens sequatur opinionem improbabilem, tenetur eum admonere & instruere, & si nolit relinquere errorem, quem tenet, cum illa opinio non sit secuta in conscientia; non debet absolvere, sicut dicit F. Barthol. de Ledesma in sua Summ. tit. de Sacram. Poenit. diff. 14. Quoniam tenendo illam opinionem dicemus ei, quod, Qui amat periculum peribit in illo, sicut dicit Ecclesiasticus cap. 3.

Sed quid, si inculpabiliter putet esse probabilem? Resp. si non timeatur majus incommodum ex ablatione ignorantiae, tenetur juxta dicta praeced. Concluf. veritatem aperire, & ipsi dicere, ut saltem consulat Alios doctiores; quod si renuat facere, est indispositus, adeoque non absolvendus: sin autem timeatur gravata respectu incommoda, taceat & absolvat. Atque ex his patet, quare in Conclusionem addiderim illam particulam: *si verè probabilis est.*

Restat explicanda obligatio Confessariorum, qui culpabiliter vel inculpabiliter absolvunt poenitentes suos invalidè; defectu v. g. jurisdictionis; vel si validè; non admovent restitutionis debitam; aut certè non satis examinant numerum, species, & alias circumstantias peccatorum. Quantum ad illos, qui invalidè absolvunt, hæc est nostra sententia:

CONCLUSIO VI.

Confessarius, qui cum culpa, vel sine culpa, invalidè absolvit, defectu jurisdictionis, aut intentionis, non potest obtentâ jurisdictione, vel mutatâ intentione, in absentia absolvere: debet autem poenitentem monere de defectu commisso, quando potest sine gravi respectu incommodo.

Prima pars; intellecta de Absolutione à peccatis (sicut debet intelligi) post Decretum Clement. VIII. (de quo egimus Disput. 7. Sect. 3. conclus. 5.) est omnino certa, ita ut oppositum non sit amplius probabile; quia non est amplius probabile; talem Absolutionem esse validam, ut loco citato, ad quem remitto Lectorem; videri potest.

Dixi; *Intellecta de Absolutione à peccatis*; quia

cum absolutio à censuris, v. g. ab excommunicatione, possit ferri in absentem & ignorantem, immo & in invitum, & in mortali peccato existentem, & non solum validè, sed aliquando etiam licitè; quia non est Sacramentum; sed judicialis quaedam sententia fori contentiosi; Confessor, si poenitentem deceptum in excommunicatione relinquit, à qua ipse putabat discedere absolutus, poterit optimè illo remedio uti; immo & debebit: quia non parvum gravamen est poenitentis, esse in excommunicatione ignorata: fortasse enim privatur suffragiis, & sub opinione est, an ejus Confessio, in eo statu facta, sit valida; & si postea noverit errorem; etiam est grave onus, iterum quaerere Absolutionem. Debet ergo Confessor, si com modè possit, subvenire poenitenti hoc remedio quoad censuram. Fortè etiam cum à iquo incommodo, praesertim si culpa ejus id acciderit, ut patebit ex dicendis circa secundam partem Conclusionis.

Sed dicit aliquis; quis censetur hic absens, ut nec possit, nec debeat iteratò absolvi à peccatis? Resp. qui ita absens est; ut non possit secundum Decretum Clement. primò absolvi à peccatis. Hoc certum est. Incertum, an sufficiat omnis praesentia, quae sufficit ad accipiendam primam Absolutionem.

Suarez Disp. 32. Sect. 6. n. 4. licet, inquit, demus esse corporaliter praesentem, non potest absolutio ferri in ignorantem omnino, quid circa illum agatur; & nec formaliter, nec virtute consentientem in praesenti absolutione; quia valor Sacramenti non tantum pendet ex intentione dantis, sed etiam ex voluntate recipientis, in dicto autem casu, voluntas hæc non intercedit; nam licet poenitens petierit & voluerit priorem Absolutionem, non tamen hanc posteriorem, de qua nihil cogitavit; imò, cum putet, se jam sufficienter absolutum ab illis peccatis, nullam intentionem habet alterius Absolutionis.

In quo differt multum inter hunc poenitentem, & eum, qui amens jam, vel furiosus absolvitur: nam hic petit Absolutionem, & in ordine ad illam confessus est, & in illa voluntate virtute permanet; ille verò, de quo agimus, solum habuit voluntatem circa priorem Absolutionem, & ibi fuit quasi terminata & finita, & ideo circa aliam Absolutionem nec formalem nec virtutalem voluntatem habet; requiritur ergo novus consensus ejus, qui non potest esse sine nova monitione vel Confessione.

Atcedit; quod morale est, ut dispositio talis poenitentis mutata fuerit, vel quod de novo habeat materiam necessariam, sine cujus Confessione jam non potest absolvi. Unde ferè semper exponet se Confessor morali periculo, si ita absolvendo.

Denique, quando Confessio fuit audita sine

solvi à censuris.

139. Quis hic censetur absens.

An sufficiat omnis praesentia, quae sufficit ad primam Absolutionem, Suarez.

140. Differentia inter hunc poenitentem & eum, qui amens jam absolutus fuit.

137. Quid in inculpabiliter putet esse probabile.

Barthol. Ledesma.

Ecclesiasticus.

137. Quid in inculpabiliter putet esse probabile.

139. Quis hic censetur absens.

140. Differentia inter hunc poenitentem & eum, qui amens jam absolutus fuit.

138. Intellecta de Absolutione à peccatis.

Debet ab-